

Akimirkos protas

DZENO MEISTRAS SEUNG SANAS

*Iš klausimų ir atsakymų sambūrio Kembridžo dzeno centre
(1989 m. balandžio 6 d.)*

Šis pasaulis yra labai painus, tačiau jei nieko neišsigalvosite, tai jis bus visai nepainus. O jei galvojate kažką sudėtinga, tai ir pasaulis labai sudėtingas. Taigi – nekurkite sudėtingumo. Kaip įmanoma jo nekurti? Nieko neišsigalvokite. Tik kiekvieną akimirką darykite vien tai, ką reikia daryti. Darykite tik tai.

Šis akimirkos protas yra labai svarbus. Jei ši akimirka yra aiški, tai aiški ir praeitis, ir ateitis. Tačiau visi pametame šią akimirką ir galvojame apie ateitį: „Gal rytoj aš tą ir aną...“, ir jau ši akimirka išsprūdusi. Be to vis tikriname praeitį: vakar aš tą ir aną, kaip ten tada buvo, ir jau ši akimirka dingusi. Bet aiški kiekviena akimirka reiškia, kad jau šią akimirką jūs turite begalinį laiką ir begalinę erdvę. Aiškus šis mirksnis, vadinasi, aiški ateitis. Aiškus šis mirksnis, vadinasi, aiški praeitis. Šitaip viskas – praeitis, dabartis, ateitis – pasidaro aišku kaip tik šią akimirką. Akimirkos protas nepaprastai svarbus.

Kiekvienas tiesiog kiekvieną akimirką, vieną po kitos, suvokia šią akimirką. Labai svarbu. Kaip suvokiate šią savo akimirką? Tai vadinama saviugdos pratybomis. Jeigu jūsų saviugda silpna, vadinasi, jūs prarandate šią akimirką, nes „vairuotojas nuo užpakalinės sėdynės“ valdo jus. „Suk čia, suk čia, suk čia, suk čia, suk čia, suk čia.“ Taigi jūs jau netekote šios akimirkos.

Bet jūs turite pats vairuoti savo išsinuomotą automobilį. Kiekvieną akimirką: raudona šviesa, stabdote; žalia, važiuojate. Gerai? Jeigu vien tik galvojate, galvojate, galvojate, tai prarandate šią akimirką. Tai ir reiškia, kad jus valdo „vairuotojas sėdintis ant galinės sėdynės“. Bet jeigu jūsų centras-ši-akimirka yra aiškiai suvokiama, tada kai nuo užpakalinės sėdynės pasigirs: „suk čia“, atšausite: „Užsičiaupk, čia mano automobilis!“ Kuo laisviausiai! (*Juokas auditorijoje.*)

Taigi labai svarbu – pratybos. Kasdien, kokios bebūtų pratybos, saviugda. Tiesiog imate ir atliekate!

Klausimas: Dzado pratybos?

Dzeno meistras Seung Sahnas: Taip. Jei nepatinka dzadzenas, tiks ir „Coca cola“. Kasdien: „Coca cola, Coca Cola, Coca Cola.“ Tada „Coca Cola“ bus jums veiksmingas metodas. Visai nesvarbu kas. „Coca Cola“ geriau nei prie pagalio pridžiūvęs šūdas. Kažkas paklausė dzeno meistro Un Muno: „Kas yra Buda?“ Jis atsakė: „Prie pagalio pridžiūvęs šūdas.“ O Coca Cola geriau nei prie pagalio pridžiūvęs šūdas. Argi ne?

Visąlaik būkite vienmintės būsenos, viename taške, tiesiog tik darykite, ką darote. Nusilenkinėkite, giedokite, Kvan Seum Bosal; kasdieną pratybos, pratybos, pratybos. Tada jūsų centras darysis tvirtesnis, tvirtesnis, tvirtesnis. Galiausiai jūs valdysite savo jausmus, savo sąlygas ir savo padėtį ir aplinkybes. Tada matysite aiškiai, girdėsite aiškiai, viskas bus aišku. Dangus žydras, medis žaliuoja, siena balta, šuo loja, cukrus saldus – visa, tik štai tai, yra tiesa. Tai taps jūsų. Ir nebeliks jokių keblumų.

Tačiau visi yra kažko įsitvėrę, kažkuo susisaistę. Va todėl randasi keblumai ir bėdos. Neišsigalvokite jokio „savo proto“. Jeigu turite kokį nors protą, meskite jį į šiukšlyną. Turite protą – bėda; jokio proto – jokios bėdos. Suprantate? Kiekvieną akimirką vien tik darykite, ką darote.

Todėl turiu vilties, kad visiems grįžus namo bus tik „nežinau“. Kas esu? „Nežinau.“ Jeigu jums nepatinka „nežinau“, visai gerai tiks „Kvan Seum Bosal“. Jeigu nepatinka „Kvan Seum Bosal“, visai gerai ir „Coca Cola“. Kas esu? – „Coca Cola.“ Gerai? Tada Coca Cola ir jūs niekada nebūsite atskirai. Tik bandykite, bandykite, bandykite, o tada centras darysis tvirtesnis, tvirtesnis, tvirtesnis. O kai centras tvirtas, viskas pasidaro jūsų. Ne vien Coca Cola, bet ir Seven-Up pasidaro jūsų, ir vynas pasidaro jūsų, ir konjakas, viskas pasidaro jūsų. Visas pasaulis pasidaro jūsų. Tada nebelieka jokių keblumų. Tada jau jūs esate čia tikrasis meistras – visuotinis meistras. Jo vardas – Meistras Nežinau.

Taigi turiu vilties, kad tik eisite tiesiai, „nežinau“, bandysite, bandysite, bandysite, neužilgo atbusite ir išgelbėsite visas būtybes iš kančių. Ačiū.

– *vertė J.V.*